

XIX КОНГРЕС САВЕЗА СЛАВИСТИЧКИХ ДРУШТАВА СРБИЈЕ

Филолошки факултет Универзитета у Београду, 23–25. VIII 2023.

ПРОГРАМ

ПРВИ ДАН, среда, 23. VIII 2023.

9.00–10.00: Пријављивање учесника (хол Филолошког факултета)

10.00–10.45: СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ КОНГРЕСА (Сала 11). Поздравне речи: проф. др Рајна Драгићевић, председник ССДС; проф. др Ива Драшкић Вићановић, декан Филолошког факултета; проф. др Биљана Марић, председник Славистичког друштва Србије, и проф. др Весна Ломпар, председник Друштва за српски језик и књижевност Србије

10.45–11.30: КОКТЕЛ

11.30–13.00: ПЛЕНАРНА ПРЕДАВАЊА (Сала 11)

Председавајући: Горан Максимовић и Вељко Брборић

11.30–11.50: Љиљана Бајић: Методика наставе српског језика и књижевности као развојна научна дисциплина

11.50–12.10: Валентина Питулић: Ђурђевске песме и обичаји са Косова и Метохије у записима руског конзула Ивана Степановича Јастребова

12.10–12.30: Срето Танасић: Актуелни процеси у систему везника временских реченица у савременом српском језику

12.30–14.00: ПАУЗА

14.00–17.30: РАД У СЕКЦИЈАМА

Секција 1: Актуелни теоријско-методолошки проблеми проучавања српског језика (Сала 11)

Председавајући: Милош Ковачевић и Исидора Бјелаковић

14.00–14.15: Милош Ковачевић: Изражавање временске непосредности зависносложеном реченицом

14.15–14.30: Вељко Брборић: Вештачка именована женских занимања на примеру спорта – терор над језиком

14.30–14.45: Исидора Бјелаковић: Одељење за књижевност и језик Матице српске (пројекти и активности)

14.45–15.00: Марина Спасојевић: Проучавање српског језика у Институту за српски језик САНУ: прошлост, садашњост и будућност

15.00–15.15: Владимир Поломац: Старо српско писано и штампано наслеђе: нове перспективе истраживања уз помоћ вештачке интелигенције

15.15–15.30: Дискусија

15.30 –16.00: ПАУЗА

16.00–16.15: Ивана Лазић Коњик и Стана Ристић: Концепт СРПСКИ ЈЕЗИК на анкетном и асоцијативном материјалу

16.15–16.30: Вера Ћевриз Нишић: Експресивност реченичних структура у прози за дјецу Бранка Ћопића

16.30–16.45: Драгана Новаков: Српски језик којем прети нестанак

16.45–17.00: Владан Јовановић: О изворима језичке грађе из удаљенијих (периферних) области српског језичког простора у великом Академијином речнику

17.00–17.15: Јована Јовановић: Развој српске теоријске лексикографије од 80-их година XX века до данас

17.15–17.30: Дискусија

**Секција 2: Савремено изучавање српске књижевности (методолошки, теоријски, компаративни приступ)
(Сала 33)**

Председавајући: Оливера Радуловић и Драгана Вукићевић

14.00–14.15: Оливера Радуловић: Андрићеве молитве

14.15–14.30: Драгана Вукићевић: Књижевна костимографија

14.30–14.45: Мина Ђурић: Српска и словенске књижевности као део глобалних литерарних студија

14.45–15.00: Бранко Вранеш: Фигура Дон Кихота у српској модернистичкој поезији

15.00–15.15: Софија Филипов Радуловић: Коментарски дискурс у стиховима *Лирике Итаке и Итаке и коментара*

15.15–15.30: Дискусија

15.30–16.00: ПАУЗА

16.00–16.15: Адријана Цветановић: Позиција проскрибованих писаца српске књижевности између два рата – између идеологије и књижевности

16.15–16.30: Снежана Марковић: Интертекстуалност као начин комуникације романа *Дервиш и смрт* Меше Селимовића са другим књижевним делима

16.30–16.45: Јелица Живановић: Наслеђе симболизма у поезији Милована Данојлића

16.45–17.00: Милица Софинкић: Питање аутофикције у *Априлу у Берлину* Даше Дрндић

17.00–17.15: Наталија Лудошки: Егзистенцијални песимизам или хуманистичка оптика човека и света у средњошколској настави књижевности

17.15–17.30: Дискусија

**Секција 3: Савремено изучавање и настава словенских језика и књижевности као инословенских и страних
(Сала 34)**

Председавајући: Биљана Марић и Далибор Соколовић

14.00–14.15: Биљана Марић: Конструкције са туђим говором као средство актуализације синтаксичког плана у савременој руској књижевности

14.15–14.30: Михајло Фејса: Прошлост, садашњост и будућност русинског језика у Србији

14.30–14.45: Зузана Чижикова: Поетика *Ненаписаног романа* Станислава Ракуса

14.45–15.00: Јелена Гинић: Варијантност у изговору удвојених сугласника на границама морфема у руском језику (на материјалу ортоепских речника РАН)

15.00–15.15: Зузана Тирова: Прошлост, садашњост и будућност словакистике у Србији

15.15–15.30: Дискусија

15.30–16.00: ПАУЗА

16.00–16.15: Тања Гаев: Украјински језик, књижевност и култура и њихова перспектива после завршетка рата у Украјини

16.15–16.30: Ана Јаковљевић Радуновић: Савремена руска документаристичка проза: Павле Басински и Леонид Јузефович

16.30–16.45: Лука Меденица и Стефан Милошевић: Граматичке грешке на почетном нивоу усвајања руског језика у писаној и усменој продукцији (у српској језичкој средини)

16.45–17.00: Срђан Петровић: Лингвокултуролошки речници руског језика као извор података о религији

17.00–17.15: Марија Опачић: Вишечлани реченични комплекси мешовитог типа у руском и српском језику

17.15–17.30: Дискусија

**Секција 4: Српски језик и књижевност у наставном контексту од основне школе до универзитета
(Сала 35)**

Председавајући: Љиљана Бајић и Наташа Станковић Шошо

14.00–14.15: Горан Максимовић: Покретање и концепција студија српског језика и књижевности, као и других словенских језика на Универзитету у Нишу

14.15–14.30: Зона Мркаљ: Изазови савремене наставе књижевности

14.30–14.45: Јелена Јовановић Симић: О начинима и проблемима дефинисања у основношколским уџбеницима

14.45–15.00: Јасмина Московљевић Поповић: Употреба ћирилице и латинице на основношколском узрасту

15.00–15.15: Драгана Вељковић Станковић: Ка педагошкој метафорологији у настави српског језика

15.15–15.30: Дискусија

15.30–16.00: ПАУЗА

16.00–16.15: Марина Јањић: Актуелност, релевантност и комплексност говорних вежби у настави српског језика и књижевности

16.15–16.30: Драгана Керкез: Чији је Марко што на Косово касно стиже? (о питању културно-националне специфичности фразеологизама из лингводидактичке и лингвокултуролошке перспективе)

16.30–16.45: Наташа Станковић Шошо: Унапређивање читалачких компетенција ученика у савременој настави књижевности (на примерима комедија Бранислава Нушића)

16.45–17.00: Драгана Ђећез Иљукић: Употреба дигиталних алата у подизању квалитета наставе и потрага за знањем

17.00–17.15: Милан Вурдеља: О значају проучавања избора из европског и светског песништва XX века у гимназијама: осврт на сегменте реформисаног програма наставе и учења

17.15–17.30: Дискусија

ДРУГИ ДАН, четвртак, 24. VIII 2023.

9.00–12.30: РАД У СЕКЦИЈАМА

Секција 1: Актуелни теоријско-методолошки проблеми проучавања српског језика (Сала 11)

Председавајући: Бојана Милосављевић и Никола Радосављевић

9.00–9.15: Александра Марковић: О „родно осетљивом језику” у доступним електронским корпусима српског и других словенских језика

9.15–9.30: Ана Мацановић: Статус социјалних фемининатива у савременом српском језику

9.30–9.45: Драгана Цвијовић: О „родно осетљивом језику” у школским уџбеницима

9.45–10.00: Бојана Милосављевић: О комуникацијским вредностима ћутања у савременом српском језику

10.00–10.15: Слободан Новокмет: Какав је *приземан човек*? Прилог проучавању семантике *придева приземан* у српском језику

10.15–10.30: Дискусија

10.30–11.00: Пауза

11.00–11.15: Никола Радосављевић: Фиксираност акцента у флексији савременог српског стандардног језика

11.15–11.30: Соња Манојловић: Прилог проучавању лексике српског народног језика XVIII века

11.30–11.45: Јелена Стевановић и Јадранка Милошевић: Спојено и одвојено писање речи у Правопису српскога језика: дијахронијски приступ

11.45–12.00: Душица Добродолац: Универзалне етичке норме у фразеологији српског језика

12.00–12.15: Александра Ракић и Ана Вучићевић: Адноминални генитив у научним приказима: прошлост, садашњост, будућност

12.15–12.30: Тања Русимовић: Именице уопштеног значења као форички лексичкосемантички антецедент релативне клаузе

12.30–12.45: Дискусија

Секција 2: Српски језик у наставном контексту од основне школе до универзитета (Сала 33)

Председавајући: Весна Ломпар и Душанка Звекић Душановић

9.00–9.15: Рајна Драгићевић: Проблеми израде докторске дисертације из лексикологије (запажања и искуства из менторског рада)

9.15–9.30: Весна Ломпар: Непреводиве речи из различитих језика у настави творбе речи српског језика

9.30–9.45: Душанка Звекић Душановић: Књижевни текст у настави Српског као нематерњег језика

9.45–10.00: Татјана Трајковић: Да ли нам је потребан дијалекат у настави српског језика и књижевности?

10.00–10.15: Валентина Паровић и Милена Опарница: Увођење у истраживачке радове из области језика

10.15–10.30: Дискусија

10.30–11.00: ПАУЗА

11.00–11.15: Весна Николић: Типови задатака из области паронимије у настави српског језика (с освртом на руски језик)

11.15–11.30: Валентина Илић: Речничке дефиниције у настави српског језика

11.30–11.45: Данило Алексић: Визуелизација морфолошких структура у настави српског језика

11.45–12.00: Ивана Јовановић: О начинима развоја вербатолошких способности ученика у средњој школи

12.00–12.15: Саша Чорболоковић: Употреба хумора у настави српског језика и књижевности

12.15–12.30: Дискусија

Секција 3: Српски језик и књижевност и словенски језици и књижевности у наставном контексту од основне школе до универзитета (Сала 34)

Председавајући: Зона Мркаљ и Бранко Вранеш

9.00–9.15: Мирјана Стакић Савковић: Такмичења из српског језика и књижевности и њихова улога у наставном процесу

9.15–9.30: Слађана Савовић: Правописна правила у структури језичког система

9.30–9.45: Марија Јеверичић: Значај пројектне наставе при обради наставних јединица из области језика

9.45–10.00: Јелена Милошевић Петровић и Бојан Ристић: „Кво си тој обљкал?” – Лексика народне ношње Тимока

10.00–10.15: Сања Гемаљевић: Анализа граматичких грешака у усвајању наставних садржаја из српског језика у Основној школи „Братство” у Новом Пазару

10.15–10.30: Дискусија

10.30–11.00: ПАУЗА

11.00–11.15: Марија Марковић: Вештина слушања у онлајн настави српског језика као страног

11.15–11.30: Блаженка Тривунчић: Између одржања и замене српског језика у трећој генерацији Срба у Париском региону

11.30–11.45: Олгица Спасојевић: Словенски језици у фокусу међународне сарадње између школа – савремен приступ настави језика кроз Етвининг пројекте

11.45–12.00: Мила Матић: Руски језик на пријемном испиту у специјализованим филолошким гимназијама: наслеђе и иновације

12.00–12.15: Данијела Јанковић: Троугао *држава – појединац – академска заједница* као темељ очувања јужнословенских језика у дијаспори (ситуација у Немачкој)

12.15–12.30: Дискусија

**Секција 4: Српски језик и књижевност у наставном контексту од основне школе до универзитета
(Сала 35)**

Председавајући: Мина Ђурић и Владимир Милојевић

9.00–9.15: Катарина Беговић: Руски уџбеници код Срба у 18. веку

9.15–9.30: Зорица Сорак: Планирање пројектне наставе српског језика и књижевности

9.30–9.45: Ивана Ковачевић: Процењивање и оцењивање у настави српског језика и књижевности

9.45–10.00: Вук Жикић: Толкинов *Хобит* у савременој методичкој пракси

10.00–10.15: Оливера Урошев Палалић: Илустрација и књижевно дело у настави српског језика и књижевности

10.15–10.30: Дискусија

10.30–11.00: ПАУЗА

11.00–11.15: Маша Петровић: Могућности интерпретације приповетке „Јелена, жена које нема” Иве Андрића у основношколској настави

11.15–11.30: Кристина Рајић: Преиспитивање методичке оправданости увођења романа *Доротеј* Добрила Ненадића у обавезну школску лектуру

11.30–11.45: Јелена Ђурић: Истраживачки метод у култури језичког изражавања

11.45–12.00: Маја Коца: Домаћи задаци у настави језика и књижевности у новопазарским основним школама

12.00–12.15: Владимир Милојевић: Ко је наставник, а ко професор?

12.15–12.30: Дискусија

12.30–14.00: ПАУЗА

14.00–17.00: Округли сто: Актуелни проблеми наставе српског језика и књижевности (Сала 33)

Председавајући: Александар Јерков и Вељко Брборић

14.00–14.15: Александар Милановић, уводничар за подтему: *Проблеми родно осетљивог језика*

14.15–14.30: Вељко Брборић, уводничар за подтему: *Проблеми српског језика у образовању*

14.30–14.45: Александар Јерков, уводничар за подтему: *Проблеми савремене књижевности у настави*

14.45–17.00: Дискусија

14.00–17.00: Округли сто: Актуелни проблеми наставе словенских језика у Републици Србији (Сала 34)

Председавајући: Бошко Сувајџић и Далибор Соколовић

14.00–14.15: Лука Меденица, уводничар за подтему: *Проучавање и настава руског језика, књижевности и културе у Србији*

14.15–14.30: Далибор Соколовић, уводничар за подтему: *Проучавање и настава мањинских словенских језика у Србији*

14.30–14.45: Бошко Сувајџић, уводничар за подтему: *Актуелно стање и перспективе светског славистичког покрета*

14.45–17.00: Дискусија

ТРЕЋИ ДАН, петак, 25. VIII 2023.

9.00–9.30: ИЗЛОЖБА (аула Филолошког факултета)

Изложба књига Савеза славистичких друштава Србије, Друштва за српски језик и књижевност Србије, Славистичког друштва Србије, Матице српске и Института за српски језик САНУ

9.30–11.00: ПРОМОЦИЈА ИЗДАЊА СЛАВИСТИЧКИХ ИНСТИТУЦИЈА (сала 11)

9.30–9.45: Рајна Драгићевић: Промоција издања Савеза славистичких друштава Србије

9.45–10.00: Весна Ломпар: Промоција издања Друштва за српски језик и књижевност Србије

10.00–10.15: Биљана Марић: Промоција издања Славистичког друштва Србије

10.15–10.30: Исидора Бјелаковић: Промоција издања Матице српске

10.30–10.45: Марина Спасојевић: Промоција издања Института за српски језик САНУ

10.45–11.30: ПАУЗА

11.30–12.30: ПЛЕНАРНА ПРЕДАВАЊА И ЗАТВАРАЊЕ КОНГРЕСА (сала 11)

Председавајући: Рајна Драгићевић и Бошко Сувајцић

11.30–11.50: Бошко Сувајцић: Међународни комитет слависта – изазови и задаци

11.50–12.10: Далибор Соколовић: О типологији словенских стандардних језика

12.10–12.30: Рајна Драгићевић: Завршна реч и закључци Конгреса

12.30: УРУЧИВАЊЕ СЕРТИФИКАТА УЧЕСНИЦИМА КОНГРЕСА